

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 203/2024-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Janou Štefánekovou, advokátkou, Vážska 308/45, Trenčín, proti rozhodnutiu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/112/23/K z 20. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Návrh **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh navrhovateľa a skutkový stav veci

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným ústavnému súdu 15. marca 2024 domáha preskúmania rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) č. VP/112/23/K z 20. decembra 2023. Navrhovateľ navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie a priznať mu náhradu trov konania.

2. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že uznesením č. 1844 zo 16. mája 2023 začal výbor proti verejnému funkcionárovi – navrhovateľovi ako bývalému likvidátorovi TEXICOM Bavlnárske závody, š. p. v likvidácii (výmaz podniku z obchodného registra *ex offo* 7. decembra 2022), ZELENINA TRNAVA, štátny podnik v likvidácii (výmaz podniku z obchodného registra *ex offo* 7. decembra 2022), a Stredoslovenské kameňolomy a štrkopiesky, štátny podnik „v likvidácii“ (odvolaný z verejnej funkcie 30. novembra 2022), konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“). Z napadnutého rozhodnutia výboru tiež vyplýva, že navrhovateľ sa k uzneseniu o začatí konania vyjadril listom z 15. júna 2023.

3. Vo veci navrhovateľa výbor rozhodol napadnutým rozhodnutím tak, že navrhovateľ ako bývalý likvidátor označených štátnych podnikov tým, že nepodal oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“) v lehote stanovenej v ústavnom zákone, porušil

povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona (oznámenie za kalendárny rok 2022 mal podať do 30. apríla 2023 a oznámenie podal 15. júna 2023), za čo mu výbor s poukazom na čl. 9 ods. 10 písm. a) v spojení s čl. 9 ods. 17 ústavného zákona uložil pokutu v sume 1 304 eur.

II.

Argumentácia navrhovateľa

4. Navrhovateľ pred ústavným súdom namieta, že konanie, ktoré je vymedzené v skutkovej vete napadnutého rozhodnutia, nie je v rozpore s ústavným zákonom. Zhodne so svojím stanoviskom, ktoré predložil výboru, tvrdí, že povinnosť zaslať oznámenie výboru splnil v súlade s jeho povinnosťou vyplývajúcou mu zo zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Oznámenie riadne vyplnil a odoslal neskôr z dôvodu, že Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo hospodárstva“) mu potvrdenie o výške vyplatenej odmeny za rok 2022 doručilo až 4. apríla 2023, a tak sa z opatrnosti rozhodol daňovému úradu oznámiť, že povinnosť podať daňové priznanie odkladá na termín do 30. júna 2023. Navrhovateľ následne podal daňové priznanie 13. júna 2023 a 15. júna 2023 predložil výboru oznámenie. Neskoršie podanie oznámenia bolo z veľkej časti spôsobené aj konaním ministerstva hospodárstva, ktoré rovnako porušilo svoju povinnosť a potvrdenie o výške vyplatenej odmeny nezaslalo navrhovateľovi v zákonom stanovenej lehote do 10. marca 2023. S uvedenou argumentáciou sa výbor žiadnym spôsobom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevysporiadal.

5. Výbor vychádzal pri ukladaní pokuty z odmeny vo výške 11 270 eur, avšak z potvrdenia ministerstva hospodárstva vyplýva, že navrhovateľovi bola vyplatená odmena vo výške 9 500 eur. Cestovné náhrady totiž nie sú zdaniteľným príjmom.

6. S argumentáciou výboru spočívajúcou v tvrdení, že navrhovateľ si mal splniť svoju povinnosť samostatne podaním oznámenia do 30. apríla 2023 a daňové priznanie mal následne dodatočne doručiť vtedy, keď ho bude mať pripravené, sa navrhovateľ v žiadnom prípade nemôže stotožniť, keďže ho považuje za rozporné s ústavným zákonom. Takéto doručenie oznámenia bez príloh by bolo možné podľa jeho názoru považovať za neúplné podanie podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona, za čo by mu mohla hroziť sankcia až vo výške trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára.

7. Výbor formalisticky sankcionoval navrhovateľa za zmeškanie lehoty na podanie oznámenia, a to aj napriek tomu, že výbor samotný porušil ústavný zákon, keď napadnuté rozhodnutie vydal po uplynutí 180-dňovej zákonnej lehoty od začatia konania v rozpore z čl. 9 ods. 5 ústavného zákona. Navrhovateľ preto považuje vydanie napadnutého rozhodnutia za rozporné s ústavným zákonom a prekročenie právomoci výboru, keďže orgány verejnej moci môžu konať len to, čo im zákon ukladá, a v tomto prípade zákon výboru ukladá vydať rozhodnutie v 180-dňovej lehote.

8. Výbor sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že navrhovateľ sa vzdal funkcie likvidátora k 30. novembru 2022, teda dávno pred hlasovaním o rozhodnutí podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona. V zmysle čl. 9 ods. 13 ústavného zákona mal teda výbor rozhodnúť o zastavení konania. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje v tomto smere náležité odôvodnenie. Ak by táto možnosť, v zmysle ktorej sa verejný funkcionár môže vyhnúť uloženiu sankcie v dôsledku vzdania sa funkcie, svedčila výlučne aktívnym verejným funkcionárom, išlo by o neprípustný diskriminačný

postup oproti verejným funkcionárom, ktorí už nie sú činní, resp. vzdali sa funkcie ešte pred začatím konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov.

9. Napadnuté rozhodnutie výboru je formalistickým a svojvoľným rozhodnutím, ktoré nie je dostatočne odôvodnené a ktoré je rozporné s materiálnym jadrom ústavy, keďže zasahuje do práva na spravodlivý proces a do práva osôb na súdnu a inú právnu ochranu. Vyjadrenie navrhovateľa malo pre výbor výsostne formalistický charakter a v posudzovanej veci navrhovateľ nemal možnosť efektívne vznášať námietky a predkladať argumenty na svoju obranu až do času, kým sa neobrátil na ústavný súd. Výbor sa námietkami navrhovateľa nezaoberal, pritom mal pri prijímaní rozhodnutí vziať do úvahy všetky okolnosti prípadu, čo sa v posudzovanom prípade nestalo a napadnuté rozhodnutie trpí takým stupňom arbitrárnosti až svojvôle, že ho nemožno v právnom štáte tolerovať.

10. Zo strany navrhovateľa nedošlo z materiálneho hľadiska k žiadnemu porušeniu ústavného zákona, keďže navrhovateľ si svoju povinnosť podať oznámenie splnil v lehote vyplývajúcej mu z iného zákona.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Ústavný súd podľa § 234 ods. 1 zákona o ústavnom súde preskúma, či rozhodnutie orgánu verejnej moci príslušného na konanie a rozhodovanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „príslušný orgán verejnej moci“) je v súlade s ústavou a príslušnými právnymi predpismi vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov. Je pritom zároveň podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi podaného návrhu.

13. Podľa § 234 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd prihliadne iba na tie pochybenia príslušného orgánu verejnej moci, ktoré znamenali porušenie navrhovateľových základných práv a slobôd.

14. Po oboznámení sa s návrhom, prílohami a napadnutým rozhodnutím dospel ústavný súd k záveru, že návrh je zjavne neopodstatnený.

15. V okolnostiach danej veci je zo skutkového hľadiska nesporné, že navrhovateľ nepodal do 30. apríla 2023 písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, čo možno právne kvalifikovať ako porušenie povinnosti vyplývajúcej mu z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, za čo mu bola výborom uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a čl. 9 ods. 17 ústavného zákona v sume

zodpovedajúcej priemernej nominálnej mesačnej mzde zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky v roku 2022, teda vo výške 1 304 eur. Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ neopodstatnene namieta uloženie pokuty v nesprávnej výške, keďže táto nebola uložená v sume reálne mu vyplatenej odmeny za rok 2022, ale za mesačný plat verejného funkcionára sa v prípade navrhovateľa v súlade s čl. 9 ods. 17 ústavného zákona považovala priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok. Poukazujúc na citované zákonné ustanovenia, je zrejmé, že postup pri uložení sankcie navrhovateľovi a určení jej výšky bol v súlade s ústavným zákonom.

16. Podstata argumentácie navrhovateľa spočíva v námietke nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ktorú odvodzuje od toho, že výbor nezohľadnil jeho vyjadrenie a nezaoberal sa jeho námietkami, čo robí napadnuté rozhodnutie formalistickým a svojvoľným. Uvedenú námietku navrhovateľa nemožno akceptovať.

17. Z napadnutého rozhodnutia výboru vyplýva, že výbor zohľadnil vyjadrenie (podanie) navrhovateľa, keď z neho vyvodil, že navrhovateľ o svojej povinnosti vedel, avšak k nepodaniu oznámenia došlo z dôvodu, že podal žiadosť o predĺženie lehoty podania daňového priznania, ku ktorému došlo v dôsledku neskoršieho dodania potvrdenia o výške vyplatenej odmeny zo strany ministerstva hospodárstva. K danému vyjadreniu výbor, poukazujúc na judikatúru ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 803/2015, uviedol, že verejní funkcionári nie sú povinní splniť kumulatívne povinnosti stanovené v čl. 7 ods. 1 a 2 ústavného zákona, pričom je postačujúce, aby podali samotné oznámenie v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona a svoju povinnosť podľa čl. 7 ods. 2 ústavného zákona si splnili až dodatočne. Výbor preto konštatoval, že navrhovateľ mohol podať oznámenie v lehote s upozornením pre sekretariát výboru, že si svoju povinnosť podľa čl. 7 ods. 2 ústavného zákona splní až vtedy, keď bude mať daňové priznanie k dispozícii. Výbor preto po vykonanom posúdení skutkových okolností dospel k právnomu záveru, že zo strany navrhovateľa nepodaním oznámenia v časovom intervale určenom ústavným zákonom došlo k porušeniu čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.

18. Z uvedenej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že výbor dal navrhovateľovi možnosť vyjadriť sa, oboznámil sa s vyjadrením navrhovateľa z 15. júna 2023 s tým, že dôvody uvedené navrhovateľom nepovažoval v predmetnej veci za relevantné. Ústavný súd tento právny záver výboru nepovažuje za arbitrárny. Zároveň ústavný súd dodáva, že pokiaľ samotný navrhovateľ tvrdí, že potvrdenie o výške vyplatenej odmeny za rok 2022 od ministerstva hospodárstva dostal 4. apríla 2023, nič mu nebránilo následne podať daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb za predchádzajúci kalendárny rok a v lehote do 30. apríla 2023 doručiť výboru oznámenie spolu s kópiou podaného daňového priznania.

19. Vo vzťahu k tej časti argumentácie navrhovateľa, v zmysle ktorej mal výbor v jeho veci aplikovať čl. 9 ods. 13 poslednú vetu ústavného zákona, ústavný súd v prvom rade poukazuje na znenie tohto ustanovenia, podľa ktorého konanie sa zastaví aj vtedy, ak sa verejný funkcionár pred hlasovaním o rozhodnutí podľa odseku 6 vzdá verejnej funkcie. Ústavný súd už v minulosti vysvetlil, že možnosť využiť vzdanie sa funkcie v zmysle čl. 9 ods. 13 štvrtej vety ústavného zákona s následkom zastavenia konania platí pre verejného funkcionára, ktorý svoju funkciu aj aktívne vykonáva, keďže zmyslom a účelom predmetného ustanovenia je naplnenie sankcie za nesplnenie povinností vyplývajúcich z ústavného zákona upravenej v čl. 9 ods. 8 ústavného

zákona. Uvedenú situáciu pritom nie je možné porovnávať so situáciou, v ktorej ide o osobu, ktorá už verejnú funkciu aktívne nevykonáva, pretože takáto osoba nemá nijakú možnosť využiť vzdanie sa funkcie v zmysle čl. 9 ods. 13 štvrtej vety ústavného zákona (PLz. ÚS 4/2022). Aj túto časť argumentácie navrhovateľa tak ústavný súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

20. Navrhovateľ namietal aj skutočnosť, že výbor vo veci nerozhodol v ústavným zákonom predpokladanej lehote 180 dní podľa čl. 9 ods. 5 ústavného zákona, z čoho vyvodzoval nezákonnosť jeho postupu.

21. Ústavný súd k tejto námietke uvádza, že konanie vo veci navrhovateľa začalo vydaním uznesenia 16. mája 2023 a výbor vydal napadnuté rozhodnutie 20. decembra 2023.

22. S nedodržaním ustanovenej lehoty na rozhodnutie právna úprava nespája následky neplatnosti rozhodnutí a postupu výboru alebo povinnosť zastaviť konanie, pretože uvedená lehota je poriadkovou lehotou (m. m. II. ÚS 789/2016, II. ÚS 547/2020). Ani túto námietku navrhovateľa tak nebolo možné vyhodnotiť ako relevantnú.

23. Ústavný súd tak v prejednávacom prípade nenašiel ústavne a zákonne relevantný dôvod na prijatie návrhu na ďalšie konanie, keďže vzhľadom na konklúzie ústavného súdu prezentované v tomto uznesení by ani po prijatí návrhu na ďalšie konanie nebolo potenciálne možné dospieť k záveru o neústavnosti či nezákonnosti napadnutého rozhodnutia výboru.

24. Z týchto dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh navrhovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnený.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu